

ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ

Το σχέδιο της κυβέρνησης για την κατάλυση της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης

Η κυβέρνηση με το προσχέδιο νόμου που κατέθεσε στην Βουλή έχει σχεδιάσει την αλλαγή του χαρακτήρα και του κοινωνικού ρόλου του δημόσιου πανεπιστημίου, ολοκληρώνοντας, στην πιο ακραία τους εκδοχή, **τους όρους της Μπολόνια και προσαρμόζοντάς τους στις απαιτήσεις του μνημονίου και του «μεσοπρόθεσμου».**

Ορισμένες συνέπειες αυτής της επίθεσης:

Καταργείται η δημοκρατική λειτουργία του πανεπιστημίου- νέα Διοίκηση

Βασικό μέσο για την επιβολή αυτής της πολιτικής είναι η ακύρωση της δημοκρατικής λειτουργίας του πανεπιστημίου με την αλλαγή της διοίκησης. Η κυβέρνηση με το προσχέδιο νόμου αφαιρεί τη διοίκηση των ιδρυμάτων από τα συλλογικά συμμετοχικά όργανα που επιλέγονται και ελέγχονται από τα μέλη της κοινότητας (παρά τις υπαρκτές σοβαρές αδυναμίες) και την αναθέτει σε ένα ολιγομελές όργανο, το Συμβούλιο του Ιδρύματος (ΣΙ), που δεν θα ελέγχεται από την κοινότητα, το οποίο διοικεί και αποφασίζει αυθαίρετα για όλες τις λειτουργίες του πανεπιστημίου. Όργανο με αδιαφανή λειτουργία το οποίο δε θα «λογοδοτεί» σε κανένα και γι' αυτό θα είναι πολύ πρόσφορο στον πολιτικό έλεγχο, τη διαπλοκή και την εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων. Για το ΣΙ εκλέγονται 7 καθηγητές και αυτοί επιλέγουν, εκτός πανεπιστημίου, άλλα 7 μέλη του Συμβουλίου. Στο ΣΙ θα συμμετέχει «συμβολικά» και ένας φοιτητής! Αυτή η ομάδα θα διορίζει τον πρύτανη και τους κοσμήτορες! Δηλαδή μια «συμπαγής» ομάδα τεσσάρων καθηγητών θα μπορούν, ως πλειοψηφία, να ελέγξουν πλήρως ένα ολόκληρο πανεπιστήμιο! Αυτοί θα διοικούν το πανεπιστήμιο! Αυτοί θα εξασφαλίζουν τη «διαφάνεια» και την «κοινωνική λογοδοσία» που, σύμφωνα με την προπαγάνδα της κυβέρνησης και όλων των επιτελείων που τη στηρίζουν, σήμερα λείπουν από τα πανεπιστήμια!

Έτσι, καταργείται ουσιαστικά η αυτοδιοίκηση, το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της πανεπιστημιακής κοινότητας να αυτοδιοικείται, εκλέγοντας και ελέγχοντας αυτούς που θα ασκούν τη διοίκηση.

Πρόκειται για ένα επιτελικό σχέδιο για την υποταγή των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας στην αυθαίρετη και ανεξέλεγκτη εξουσία μιας ολιγομελούς ομάδας, που αν επιτρέψουμε να επιβληθεί, θα επιβάλει στα μέλη της κοινότητας τις συνθήκες προσωπικού μιας επιχείρησης που πρέπει «να κάνει μόνο τη δουλειά του», υποταγμένο στους αγοραίους κανόνες της «ανταγωνιστικότητας» και της «αποδοτικότητας», όπως θα τους ορίζει αυθαίρετα αυτή η ομάδα!

Με αυτούς τους κανόνες η νέα διοίκηση θα αποφασίζει επίσης τη διατήρηση ή την κατάργηση Σχολών, Ιδρυμάτων, προγραμμάτων σπουδών και τη διάρκειά τους, επιστημονικών αντικειμένων, τις απολύσεις διδασκόντων και προσωπικού καθώς και το εργασιακό και μισθολογικό καθεστώς τους!

Πρόκειται για την επιβολή στη ζωή του πανεπιστημίου της βαρβαρότητας που επιβάλλεται ήδη στο μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας: στους εργαζόμενους, τους νέους, το λαό.

Καταργείται το πανεπιστημιακό άσυλο

Το πανεπιστημιακό άσυλο, μια κατάκτηση των αγώνων της κοινωνίας και του πανεπιστημιακού κινήματος από τα χρόνια της μεταπολίτευσης, σύμβολο αγώνων κατά της χούντας, καταργείται οριστικά. Στο προσχέδιο νόμου, αντί του πανεπιστημιακού ασύλου αναφέρεται ότι η «διασφάλιση της ελευθερίας στη διδασκαλία, την έρευνα και τη διακίνηση ιδεών» θα είναι αρμοδιότητα του Συμβουλίου!

Καταργείται ο δωρεάν χαρακτήρας της ανώτατης εκπαίδευσης

Οι σπουδές στις «μεταπτυχιακές σχολές» και στις «σχολές δια βίου εκπαίδευσης» και «εξ αποστάσεως εκπαίδευσης» θα είναι με δίδακτρα. Παρά τις αντιστάσεις, τα δίδακτρα στα μεταπτυχιακά έχουν ήδη επιβληθεί σε πολλά ιδρύματα. Για τους προπτυχιακούς φοιτητές αυξάνονται τα οικονομικά βάρη με την κατάργηση της δωρεάν διανομής των συγγραμμάτων και την ανάθεση των παροχών της φοιτητικής μέριμνας στην Ανώνυμη Εταιρεία που ιδρύεται για να «αξιοποιεί» την «περιουσία» του ιδρύματος. Και ακολουθούν τα δίδακτρα, τα οποία δεν είναι απαραίτητο να προβλέπονται από το νόμο, μπορεί να τα επιβάλει το Συμβούλιο με τον «Οργανισμό» και τον «Εσωτερικό Κανονισμό»!

Καταργείται ο δημόσιος χαρακτήρας του πανεπιστημίου: Εταιρεία «αξιοποίησης»

Η ίδρυση αυτής της Ανώνυμης Εταιρείας (ΑΕ) που θα λειτουργεί ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με διοίκηση διορισμένη από το Συμβούλιο, καταργεί το δημόσιο χαρακτήρα του πανεπιστημίου. Πρόκειται για μια επιχείρηση «αξιοποίησης» τόσο της ακίνητης περιουσίας όσο και των προϊόντων έρευνας για την απόκτηση πόρων που θα καλύπτουν το κενό της δημόσιας χρηματοδότησης!

Σύμφωνα με τις επικρατούσες στο κυρίαρχο πολιτικό σύστημα αντιλήψεις για την «αξιοποίηση του δημόσιου πλούτου», η ακίνητη περιουσία του ιδρύματος (και διαθέτουν σημαντική τα ιστορικά ιδρύματα τουλάχιστον) θα «αξιοποιείται» από την ΑΕ όπως και η δημόσια περιουσία από το «ταμείο αξιοποίησης» που επέβαλε το «μεσοπρόθεσμο»!

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες με το παιχνίδι στις αγορές και τις 'έξυπνες' επενδύσεις οδήγησαν μεγάλα πανεπιστημιακά ιδρύματα των ΗΠΑ σχεδόν στη χρεοκοπία και τα ανάγκασαν σε περικοπές, απολύσεις προσωπικού, υψηλότερα δίδακτρα και μεγαλύτερη εξάρτηση από τις «χορηγίες» των μεγάλων επιχειρήσεων.

Καταργείται ο δημόσιος χαρακτήρας της έρευνας

Δεν προβλέπεται δημόσια χρηματοδότηση για τη διεξαγωγή ελεύθερης έρευνας χωρίς αγοραίους «ανταποδοτικούς» όρους. Αυτό στερεί τη δυνατότητα έρευνας σε όλα τα επιστημονικά πεδία χωρίς εξαίρεση, κάτι που αποτελεί δομική προϋπόθεση για ένα πανεπιστήμιο, ενώ παράλληλα ακυρώνει βασική συνεισφορά του στην κοινωνία.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες οδηγούνται σε μαρασμό οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, όπως και το σύνολο των βασικών επιστημών που δεν είναι «ελκυστικές» για την αγορά! Αλλά και κάθε ερευνητική δραστηριότητα θα ασκείται με αβεβαιότητα και ανασφάλεια, αφού θα είναι υποταγμένη, στη μόνη δυνατότητα χρηματοδότησης, στις επιλογές της ΑΕ που θα διοικούν οι

διορισμένοι της διοίκησης, οι οποίοι θα αποφασίζουν ποιο είδος έρευνας και ποιος ερευνητής εμπίπτει στους αυθαίρετους και αγοραίους κανόνες με τους οποίους θα λειτουργούν την επιχείρηση.

Αυτή η ΑΕ θα διαχειρίζεται σαν εμπόρευμα, σαν «υπηρεσίες έρευνας», ένα συλλογικά παραγόμενο δημόσιο αγαθό που είναι το δημιουργικό ερευνητικό έργο των μελών του πανεπιστημίου! Μέσα από αυτή την εξαθλίωση, θα αναδειχθεί, λένε, η «αριστεία»!

Η κυβέρνηση σχεδίασε την πλήρη υποταγή του πανεπιστημίου στους νόμους της αγοράς και στα ιδιωτικά συμφέροντα, εγχώρια και διεθνή.

Καταργείται ο πανεπιστημιακός χαρακτήρας των σπουδών - Διάλυση των πανεπιστημιακών σπουδών

Καταργείται το Τμήμα με το πρόγραμμα σπουδών σε συγκεκριμένη επιστήμη και το αντίστοιχο πτυχίο. Οι Σχολές θα προσφέρουν «ευέλικτα» προγράμματα σπουδών προσαρμοσμένα στις εκάστοτε ανάγκες της αγοράς, όπως τις ορίζει μία διορισμένη από την κυβέρνηση «ανεξάρτητη αρχή» (ΑΔΙΠ). Η «αρχή» αυτή θα αξιολογεί και θα μεριμνά για την «πιστοποίηση» και το «σήμα ποιότητας» του κάθε προγράμματος και του αντίστοιχου τίτλου σπουδών και φυσικά θα κρίνει την όποια χρηματοδότηση. Η διάρκεια των σπουδών και το είδος των τίτλων θα είναι υπόθεση του κάθε Ιδρύματος και θα καθορίζονται από τον «Οργανισμό» και τον «Εσωτερικό Κανονισμό» που θα αποφασίζει η νέα ολιγομελής διοίκηση! Θα μπορούν να είναι διάρκειας ενός, δύο, τριών ετών (ή και περισσότερων) με τις αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες (60 ή 120 ή 180 ή πάρτε κόσμε!). Πρόκειται για διάλυση των πανεπιστημιακών σπουδών!

Οι φοιτητές θα βιώνουν τις υποβαθμισμένες σπουδές τους σαν ένα ατομικό ανταγωνιστικό αγώνα επιβίωσης και συλλογής, από οπουδήποτε, του ελάχιστου αριθμού πιστωτικών μονάδων. Δεν θα σπουδάζουν μια συγκεκριμένη επιστήμη, αλλά θα συσσωρεύουν ετερόκλητα αποσπασματικά στοιχεία επιφανειακής γνώσης, δηλαδή μιας κατάρτισης με κατάληξη κάποιο εξατομικευμένο τίτλο σπουδών, χωρίς καμιά δυνατότητα συλλογικής διεκδίκησης με την είσοδο στην άσκηση του επαγγέλματος. Ως νέος εργαζόμενος σύντομα θα πρέπει να «επικαιροποιήσει» τα ληξιπρόθεσμα εφόδιά του και θα αναγκαστεί να καταφύγει σε μια Σχολή δια βίου εκπαίδευσης καταβάλλοντας δίδακτρα.

Οι φοιτητές θα σπουδάζουν μέσα σε ασφυκτικές συνθήκες: διάρκεια εξαμήνων, συνολική διάρκεια, κίνδυνος διαγραφής ή επιβολής κάποιας «τιμωρίας». Κανένα περιθώριο για ανάπτυξη κριτικής σκέψης, αμφισβήτησης, συλλογικής έκφρασης, διεκδίκησης και αγώνων. Πιστεύουν ότι έτσι θα ξεμπερδεύουν με το φοιτητικό κίνημα! Ο απόφοιτος θα είναι «έτοιμος» να εργασθεί ανασφαλής, χωρίς δικαιώματα, χωρίς εφόδια που αντέχουν στο χρόνο, ένας μελλοντικός εργαζόμενος έτοιμος για τις μεσαιωνικές συνθήκες εργασίας που έχουν ήδη επιβληθεί.

Υποβαθμίζεται και συρρικνώνεται το διδακτικό προσωπικό

Η κυβέρνηση με την πολιτική της για δραστική συρρίκνωση της ανώτατης εκπαίδευσης, εκτός από τον οικονομικό μαρασμό των πανεπιστημίων, έχει ήδη επιβάλει σημαντική συρρίκνωση των διδασκόντων, με το μη διορισμό εκατοντάδων εκλεγμένων μελών ΔΕΠ, με το πάγωμα των εξελίξεων και της προκήρυξης νέων θέσεων που προκύπτουν από τις αποχωρήσεις και με τη σταδιακή κατάργηση των συμβασιούχων διδασκόντων του ΠΔ 407. Αυτά ισχύουν και για το υπόλοιπο προσωπικό.

Αυτό όμως δεν τους αρκεί. Το προσχέδιο καταργεί τους Λέκτορες, τη μονιμότητα και τη δυνατότητα εξέλιξης στους Επίκουρους Καθηγητές, κρατώντας σε καθεστώς ομηρίας του υπάρχοντες. Έτσι θα εξαναγκάσει ένα σημαντικό μέρος αυτού του επιστημονικού δυναμικού νέων ανθρώπων, του οποίου η συνεισφορά στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του πανεπιστημίου είναι καθοριστική, να εγκαταλείψει το δημόσιο πανεπιστήμιο.

Μεγάλη ανασφάλεια και συνθήκες υποταγής στην αυθαίρετη νέα αρχή ή φυγής δημιουργούν και οι προβλεπόμενοι έλεγχοι των «επιδόσεων» του μόνιμου προσωπικού Καθηγητών και Αναπληρωτών Καθηγητών με απειλές ποινών.

Για την κάλυψη των μεγάλων διδακτικών αναγκών σχεδίασαν την πρόσληψη ωρομίσθιων «εντεταλμένων διδασκαλίας» με ατομικές συμβάσεις ορισμένου χρόνου, χωρίς δυνατότητα ερευνητικής δραστηριότητας και χωρίς προοπτική εξέλιξης. Πρόκειται για γενίκευση της μαύρης εργασίας δίπλα σε εκείνη των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδακτόρων!

Και επέρχεται η συνολική εργασιακή και μισθολογική υποβάθμιση με το «ενιαίο μισθολόγιο του δημοσίου».

Καταργείται η ακαδημαϊκή αυτοτέλεια του πανεπιστημίου -Αποικιακού τύπου υποτέλεια- «διεθνοποίηση»

Η κυβέρνηση και όλα τα επιτελεία που τη στηρίζουν, με συστηματική δυσφήμιση της πανεπιστημιακής κοινότητας και του έργου που επιτελεί, επιδιώκουν να προβάλλουν την εικόνα μιας κοινότητας ανάξιας, διεφθαρμένης, αμφίβολης επιστημονικής αξίας και εγκυρότητας και σαν «θεραπεία» επιβάλλει τη «διεθνοποίηση». Για να εξασφαλίσει την υποτιθέμενη εγκυρότητα, αντικειμενικότητα και κύρος, επιβάλλει τη συμμετοχή επιστημόνων από το εξωτερικό σε όλες τις λειτουργίες του πανεπιστημίου: στη διοίκηση, στις κρίσεις των μελών ΔΕΠ, στη διδασκαλία, στην αξιολόγηση και πιστοποίηση των προγραμμάτων σπουδών και των τίτλων, ακόμη και στην κρίση μιας διδακτορικής διατριβής!

Αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί συμπεριφορά επιτελικών παραγόντων με συμπλέγματα κατωτερότητας που απαξιώνουν ό,τι είναι εγχώριο και υπερτιμούν άκριτα ό,τι προέρχεται από το εξωτερικό. Όμως δεν είναι (κυρίως) αυτό. Είναι κυρίως η εμπάθεια απέναντι σε μια κοινότητα η οποία, παρά τις πολλές αδυναμίες και τα προβλήματα, παρά τον οικονομικό μαρασμό και το θεσμικό στραγγαλισμό που τα τελευταία χρόνια της επιβάλλονται, έδειξε ότι ξέρει να αντιστέκεται, ξέρει να αποτρέπει την ισοπέδωση και να υπερασπίζεται τη δημόσια και δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση, όπως έκανε με την αναθεώρηση του άρθρου 16 και με το νόμο Γιαννάκου (που ακόμα βασικές ρυθμίσεις του δεν έχουν επιβληθεί στο σύνολο των πανεπιστημίων χάρη στις αντιστάσεις αυτής της κοινότητας).

Με την επιβολή των «ξένων εγγυητών» ακολουθείται η ίδια πολιτική υποταγής με το «διευθυντήριο» και τους «τεχνοκράτες» της τρόικα και τους «κομισάριους» που θα επιβλέψουν την εφαρμογή του μνημονίου, του «μεσοπρόθεσμου» και την εκποίηση του δημόσιου πλούτου. Παράλληλα όμως, θεσμοθετούν τη δυνατότητα να φέρουν από το εξωτερικό, ουσιαστικά ανεξέλεγκτα, «δικά τους παιδιά».

Αυτή η επίθεση προσβάλλει την αξιοπρέπεια των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και αποβλέπει στην υποταγή όλων σε ένα καθεστώς ανελεύθερο και αυθαίρετο στο οποίο δεν θα έχουν καμιά δυνατότητα παρέμβασης. Πρόκειται για μια εκστρατεία καθυπόταξης για την επιβολή και στο χώρο του πανεπιστημίου του ανελέητου κοινωνικού πολέμου που διεξάγει η κυβέρνηση ενάντια στο μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας.

Αυτό το πολεμικό σχέδιο πρέπει να αποσυρθεί!

Η συντριπτική πλειοψηφία της πανεπιστημιακής κοινότητας (ΓΣ συλλόγων διδασκόντων, φορείς φοιτητών, ΕΕΔΙΠ, φορείς Εργαζομένων, Σύγκλητοι, Σύνοδος Πρυτάνεων) απορρίπτει το προσχέδιο και απαιτεί την απόσυρση ή την μη κατάθεσή του. Ακόμη και η ηγεσία της ΠΟΣΔΕΠ, που είχε απομείνει το μοναδικό στήριγμα της κυβέρνησης και συνέπραξε στη διαμόρφωση της πολιτικής της στα πανεπιστήμια, κάτω από τη μεγάλη πίεση των συλλόγων αναγκάστηκε να απαιτήσει την μην κατάθεση του νόμου. Οι ΓΣ των συλλόγων με τις αποφάσεις τους δημιουργούν προϋποθέσεις για οριζόντια συντονισμένη δράση, πανεπιστημιακών, φοιτητών, εργαζομένων, σε κάθε ίδρυμα και μεταξύ ιδρυμάτων.

Μόνη διέξοδος είναι ο αγώνας της πανεπιστημιακής κοινότητας για τη δημόσια δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση να ενταχθεί στη δυναμική των αγώνων των εργαζομένων, των νέων, του λαού για να ανατραπεί η κυβέρνηση του μνημονίου και η πολιτική της.